

Vilkår for Bedriftsforsikring

Vilkår av 1. januar 2021

Innhold

	Side
1. Hvem som er forsikret – sikrede	2
2. Hvor forsikringen gjelder	2
A. Tingdekninger (som gjelder når det fremgår av forsikringsbeviset)	
3. Tingdekning – på fast forsikringssted	3
4. Bil, båt, tilhenger og arbeidsmaskin lagret ute	5
5. Varer og inventar i bygning – hvor som helst	5
6. Varer i fryse- og kjølerom/-enhet	5
7. Varetopp	5
8. Innhold i verdiskap	5
9. Ambulerende verktøy	6
10. Avbruddstap	6
11. Lønn til ansatte ved avbrudd	7
12. Ekstrautgifter	7
13. Utvidet dekning	7
14. Tank	8
15. Panthaver	9
16. Naturskade	9
17. Erstatningsoppgjør	10
B. Ansvarsdekninger (som gjelder når det fremgår av forsikringsbeviset)	
18. Hva ansvarsforsikringen omfatter	13
19. Kontoransvar for leietaker	13
20. Bedriftsansvar – Norden	13
21. Produktansvar – Norden	14
22. Ansvar iht Norsk Standard - 150 G	14
23. Graving	14
24. Sprengning	14
25. Forhandleransvar for uregistrert motorvogn	15
26. Tap av nøkler	15
27. Bedriftsansvar - Europa	15
28. Bedriftsansvar – Hele verden ex USA/Canada	15
29. Produktansvar – Europa	15
30. Produktansvar – Hele verden ex USA/Canada	16
31. Ansvar ved offshoreoppdrag	16
32. Miljøskade	16
33. Hva ansvarsforsikringen ikke omfatter	17
34. Underslag for bedrifter	17
35. Underslag for idrettslag og foreninger	18
36. Rettshjelp	18
37. Erstatningsoppgjør	20
C. Ting- og ansvarsdekning (som gjelder når det fremgår av forsikringsbeviset)	
38. Post i butikk	22
IV. Viktige betingelser (som gjelder for alle deknninger)	
39. Forutsetninger og bruksbegrensninger	23
40. Sikkerhetsforskrifter	23
41. Grov uaktsomhet	30
42. Identifikasjon	30
43. Frist for å melde krav	30

Vilkår for Bedriftsforsikring

Disse vilkårene inneholder alle dekninger som kan tegnes på Frenedes Bedriftsforsikring. Det fremgår av forsikringsbeviset hvilke av dekningene nedenfor som gjelder for din forsikring.

I tillegg til disse vilkår, gjelder Frenedes generelle vilkår.

Alle vilkårsbestemmelser må leses i sammenheng. Vilråene må leses i lys av forsikringsbevisets beskrivelse av hvilken type virksomhet som er forsikret og hvilke dekninger din forsikring omfatter. Det er viktig at du sjekker at opplysningene i forsikringsbeviset om din virksomhet og hva som er forsikret stemmer, og at forsikringsbeviset inneholder de dekninger du har behov for.

1. HVEM SOM ER FORSIKRET - SIKREDE

Tingdekningene under punkt A gjelder for:

- Forsikringstaker.

Forsikringen gjelder også for annen eier av ting når forsikringstaker i henhold til:

- Lov har forsikringsplikt for tingen, eller
- Skriftlig avtale med Frende har avtalt at tingen skal være omfattet av forsikringen.

Tingdekningene under punkt A gjelder ikke til fordel for innehaver av panterett i løsøre, med mindre panthaver har mottatt skriftlig forsikringsattest fra Frende. FAL § 7-1 tredje ledd om medforsikring av panthaver i løsøre gjelder derfor ikke. Forsikringsavtalen kan endres eller sies opp uten varsel til panthaver eller andre medforsikrede.

Ansvarsdekningene under punkt B gjelder til fordel for forsikringstaker. Forsikringen omfatter også direkte ansvar som ansatte pådrar seg hvis ansvaret etter Lov om skadeserstatning § 2-1, kunne vært gjort gjeldende overfor arbeidsgiver, og skaden ikke er voldt av de(n) ansatte ved forsett.

Dersom arbeidsgiver blir holdt ansvarlig for skade som forsettlig er voldt av ansatte, trer Frende inn i arbeidsgivers regress mot de(n) ansatte.

2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

Tingdekningene under punkt A gjelder på det sted som er angitt i Forsikringsbeviset.

For ting som midlertidig er borte fra forsikringsstedet, gjelder forsikringen i Norden.

Borteforsikringen omfatter likevel ikke:

- Ting som anvendes i entreprenør-, installasjons-, monterings- eller håndverksvirksomhet.
- Ting på bygge- eller anleggsplass.
- Ting under transport.

For backupdata gjelder forsikringen også under transport mellom forsikringssted og oppbevaringsplass samt under oppbevaring.

Dekning for Ambulerende verktøy i punkt 9 gjelder, hvor som helst i Norden.

Naturskadedekningen i punkt 16 gjelder bare i Norge.

Ansvarsforsikringen gjelder i det området som er angitt i de enkelte ansvarsdekningene under punkt B.

A. TINGDEKNINGER

Her finnes alle tingdekninger som Bedriftsforsikringen kan omfatte.

De enkelte tingdekninger i punkt 3-16 gjelder bare når det fremgår av forsikringsbeviset at deknings(e) er avtalt.

Vilkår for Bedriftsforsikring

3. TINGDEKNING PÅ FAST FORSIKRINGSSTED

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen forsikring av ting på det faste forsikringssted som er angitt i forsikringsbeviset.

3.1 HVILKE TING FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen omfatter maskiner, inventar, løsøre og varer med inntil det beløp som er angitt i forsikringsbeviset. I tillegg omfattes maskiner, inventar og løsøre som anskaffes i forsikringsåret med inntil 10 % av forsikringssummen angitt i forsikringsbeviset og maksimalt kr 5.000.000.

Etter en erstatningsmessig skade på forsikret ting dekkes også utover forsikringssummen:

1. Nødvendige utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse rester av forsikrede ting samt midlertidig lagring i inntil 12 måneder og destruksjon av giftige eller miljøfiendtlige rester av forsikrede ting etter påbud om lagring eller destruksjon gitt med hjemmel i lov eller forskrift. Erstatningen er begrenset til 50 % av forsikringssummen for tingdekningen og maksimalt kr 3 millioner, med mindre annet maksimalt beløp fremgår av forsikringsbeviset.
2. Rekonstruksjon av manuskripter, yrkestegninger, arkiver, registre, forretningsbøker, data og programvare lagret på media for databehandling, og kjerneprøver, modeller, mønstre, former, klisjeer og trykkplater, med inntil kr 100.000, med mindre annet beløp fremgår av forsikringsbeviset.
3. Utbedring av egen bygningsmessig innredning i leide lokaler på forsikringsstedet med inntil kr 500.000, med mindre annet beløp fremgår av forsikringsbeviset.
4. Økte utgifter p.g.a. prisstigning i inntil 24 måneder fra skadedagen til utbedring, gjenoppføring eller gjenanskaffelse av tilsvarende ting. Prisstigning erstattes i samme forhold som skaden forøvrig og er begrenset til 20 % av erstatningen. Hver enkelt post i forsikringen skal vurderes for seg.
5. Penger, kontantkort og verdipapirer med inntil:
 - kr 15.000 når de oppbevares i låst skuff eller skap.
 - kr 5.000 når de oppbevares i ulåst kassaapparat.
6. Skade på og tap av ansattes tøy og effekter med inntil kr 5.000 pr. ansatt. Penger og verdipapirer omfattes ikke.
7. Forsikringstakers interesse i leaset utstyr.

Utgifter og tap etter punkt 3.1 underpunkt 1 – 7 dekkes i tillegg til forsikringssummen.

3.2 HVILKE TING FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER

Forsikringen omfatter ikke:

1. Bygning eller annen fast eiendom.
2. Motorkjøretøy, luftfartøy, seilbåt og motorbåt og tilhenger til bil, når slike varer ikke er varer i næringsvirksomhet.
3. Ting som ikke var i bruk og som var lagret eller deponert på forsikringsstedet.
4. Utgifter til vedlikehold og forbedringer.
5. Tap av data eller skade på programvare som skyldes:
 - Operatørfeil eller feilprogrammering.
 - Underslag, bedrageri eller utroskap.
 - Hacking, datavirus eller annen rettsstridig inntrengning i dataanlegg.
6. Ting som eies av andre enn sikrede, med mindre annet er avtalt med Frende.
7. Skade på innhold i fraflyttet bygning. Med fraflyttet bygning menes bygning hvor det ikke lenger drives næringsvirksomhet og strøm er avstengt.
8. Kryptovaluta

3.3 HVILKE SKADER SOM OMFATTES

Innenfor den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset, omfatter forsikringen slik plutselig og uforutsett skade som angitt i punkt 3.3.1 – 3.3.9 med de unntak og begrensninger som følger av disse vilkår, de generelle vilkår og forsikringsavtaleloven.

3.3.1 BRANN

Skade som omfattes:

- Brann og nedsoting.
- Eksplosjon, ved forbrenning, annen kjemisk reaksjon, trykk av luft, gass eller damp.
- Lynnedslag og annet elektrisk fenomen.

Vilkår for Bedriftsforsikring

Skade som ikke omfattes:

- Svimerker og gnistskader som ikke skyldes brann.
- Skade som skyldes sprengningsarbeid på forsikringsstedet.
- Eksplosjonsskade på maskin, motor, tank, kjele, beholder, apparat eller ledning som skyldes eksplosjon i tingen selv.
- Skade som skyldes kortslutning, elektrisk fenomen eller annen tilsvarende skade (selv om det oppstår brann i tingen) på:
 - Elektrisk maskin eller apparat eller ledning med driftsspenning over 1000 volt.
 - Skade ved eksplosjon i eller utstrømming fra smelteovn, mixer, skjenk, form, digel eller annen beholder for smeltet masse.

3.3.2 VANN, ANNEN VÆSKE, GASS ELLER PULVER

Skade som omfattes:

- Utstrømming fra bygnings rørledning med tilknyttet utstyr ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse.
- Inntrenging av vann eller annen væske fra utvendig rørledning.
- Inntrenging av vann gjennom åpning eller utetthet, oppstått etter bygningskade som dekkes av bygningsforsikringen.
- Inntrenging av vann i bygning direkte fra terreng ved nedbør, snøsmelting eller kjøving når det fører til frittstående vann over laveste gulv.
- Utstrømming av slukkemiddel i bygning fra bygningens slukkeanlegg.

Skade som ikke omfattes:

- Skade som skyldes at vann, annen væske eller snø/nedbør trenger inn i bygning på annen måte enn angitt ovenfor.
- Skade ved vann fra tak, takrenner og utvendig nedløp fra tak.
- Skade som skyldes vann fra drensledning uansett årsak.
- Skade på gulv og vegger i bad/dusjrom som skyldes at disse ikke er vanntette.
- Skade ved kondens, sopp eller råte uansett årsak.
- Tap av væske, gass eller slukkemiddel.

3.3.3 TYVERI OG HÆRVERK

Skade som omfattes:

Tyveri og hærverk:

- Av/på ting i bygning og i stålcontainer.
- Av/på stålcontainer.

Samt hærverk på leide lokaler med inntil kr 15.000.

Etter erstatningsmessig tyveri dekkes også utgifter til skifting av låser til sikredes egne/leide lokaler når nøkler er kommet bort med inntil kr 50.000.

Skade som ikke omfattes:

- Tyveri når bygning eller rom er åpne for kunder eller publikum.
- Tyveri og hærverk begått av egne ansatte.
- Tyveri fra brakke/bod på anleggsplass.

3.3.4 RAN

Skade som omfattes:

- Ran på forsikringsstedet og under transport av penger, verdipapirer, løssøre og varer med inntil kr 100.000, med mindre annet beløp fremgår av forsikringsbeviset.

3.3.5 NATURSKADE

Naturskade dekkes i henhold til egne regler i punkt 16 nedenfor, dersom det er tegnet slik tingdekning som angitt i punkt 3 eller dekning av ambulerende verktøy i punkt 9.

3.3.6 ANNEN SKADE PÅ GLASSRUTE OG SKILT

Skade som omfattes:

- Bruddskade på glassruter, ferdig innsatt på sin faste plass i egne eller leide lokaler, med til sammen inntil kr 20.000, med mindre annet beløp fremgår av forsikringsbeviset. Som glass regnes også plast som er brukt på samme måte. Utgifter til maling, gravering m.v. på skadet glass og til midlertidig innsetting av glass av enkleste

Vilkår for Bedriftsforsikring

sort i vindu eller dør, når ny rute tilsvarende den skadede ikke kan skaffes innen rimelig tid omfattes også med inntil kr 10.000.

- Skade på skilt, utstillingskasser, montre o.l. med inntil kr 50.000 pr. enhet.

Skade som ikke omfattes:

- Skade ved avskalling og riper.
- Skade som skyldes arbeider med glasset og dets rammer, eller skade ved bygnings- og innredningsarbeider.
- Skade som består i at innfatningen for isolerglass er utett.

3.3.7 FØLGESKADE PGA BYGNINGSSKADE

Skade som omfattes:

Skade på maskiner, inventar, varer og løsøre som direkte skyldes sammenbrudd i bygning ved en erstatningsmessig bygningsskade.

4. UTELAGER FOR KJØRETØY, BÅT M.M.

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, utvides tingdekningen i punkt 3.3.1 og 3.3.3 slik at den omfatter brann, tyveri og hærverk på motorvogner, båter, tilhengere, campingvogner, traktorer og arbeidsmaskiner som tilhører forhandler eller som forhandler bærer risikoen for og som står til salgs på forhandlers utendørs lager eller er til klargjøring utenfor forhandlers lager.

Dekningen er begrenset til den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset.

Hærverksskade på brukte enheter erstattes på grunnlag av tilstandsrapport utarbeidet før skaden.

5. VARER OG INVENTAR I BYGNING – HVOR SOM HELST

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, utvides tingdekningen i punkt 3.3 slik at den omfatter skade som angitt i punkt 3.3 på varer og inventar som befinner seg i bygning og container utenfor forsikringsstedet, hvor som helst i Norge eller Norsk kontinentalsokkel.

Dekningen er begrenset til den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset.

6. VARER I FRYSE- OG KJØLEROM/-ENHET

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, utvides tingdekningen i punkt 3.3.1 ovenfor slik at den omfatter skade som skyldes plutselig og uforutsett feil ved kjølesystem eller strømtilførsel, eller strømstans som ikke er varslet på forhånd.

Forsikringen omfatter ikke skade som skyldes streik eller lock-out.

Dekningen er begrenset til den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset.

7. VARETOPP

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, er tingdekningen i punkt 3 utvidet til å omfatte varetopp med inntil den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset.

8. INNHOLD I VERDISKAP

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, er tingdekningen i punkt 3.3.3 utvidet til å omfatte tap av penger, kontantkort og verdipapirer ved tyveri fra FG-godkjent verdioppbevaringsenhet (safe), med inntil den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset.

Vilkår for Bedriftsforsikring

9. AMBULERENDE VERKTØY

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen ambulerende verktøy med inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.

Ambulerende verktøy inkluderer:

- Verktøy.
- Varer av mindre størrelse som fraktes inne i en varebil for montering på oppdragssted.

9.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen omfatter slik plutselig og uforutsett skade som er angitt i punkt 9.2 nedenfor med de unntak og begrensninger som følger av disse vilkår, de generelle vilkår og forsikringsavtaleloven.

9.2 SKADE SOM OMFATTES

Skade som omfattes:

- Brann.
- Transportulykke. Med transportulykke menes:
 - At transportmidlet ved landtransport eller lufttransport har vært utsatt for sammenstøt, velting, akselbrudd, avsporing eller lignende alvorlig ulykke.
 - At det transporterende skip har støtt mot fast eller flytende gjenstand, er brukket, sunket, kantret så det ligger med mastene i sjøen eller bunnen opp eller har vært uten styring som følge av havari.
- Vannledningsskade og tyveri fra bygning.
- Tyveri fra bil.
- Naturskade dekkes i henhold til egne regler i punkt 16 nedenfor.

9.3 SKADE SOM IKKE OMFATTES

Skade som ikke omfattes:

- Svi og gnistskader som ikke skyldes brann.
- Skade på forbrenningsmotor, elektrisk maskin eller apparat ved eksplosjon i disse.
- Skade på ting som med hensikt er utsatt for påvirkning av varme.
- Skade eller tap på utlånt verktøy og varer.
- Skade ved tyveri når bygningen eller rommet er åpent for kunder eller publikum.
- Verktøy i sikredes egne eller leide lokaler/lagerplass i bygning, Likevel dekkes brann, vannledningsskade og tyveri fra forsikringstakers private bolig og garasje.
- Skade på som eies av andre enn sikrede, med mindre annet er avtalt med Frende.

10. AVBRUDDSTAP

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen avbruddstap med inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.

10.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen omfatter:

- Avbruddstap som sikrede påføres ved skader på forsikrede ting som Frende svarer for etter punkt 3.
- Nedgang i forventet resultat ved erstatningsmessig skade i fremmed virksomhet med inntil kr 500.000, med mindre annet beløp fremgår av forsikringsbeviset.

For å unngå underforsikring, må forsikringssummen minst tilsvare driftsinntekten for siste avsluttede regnskapsår ved forsikringens siste forfall.

Ansvarstiden er 12 måneder, med mindre annet fremgår av forsikringsbeviset. Ansvarstiden begynner 48 timer fra det tidspunkt skaden hindrer driften, men ikke senere enn 12 måneder fra skadedagen. Medfører streik, lockout eller annen form for force majeure at utbedring/gjenoppføring hindres, forskyves ansvarstiden tilsvarende.

Vilkår for Bedriftsforsikring

10.2 FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE

Forsikringen omfatter ikke avbruddstap som skyldes:

- Tingskade som skyldes at bygnings væske- og gassledninger og/eller radiatorer er vesentlig forringet ved rust, korrosjon, annen tæring eller slitasje.
- Ufullstendig eller utilstrekkelig tingforsikring.
- Reguleringsvedtak truffet etter skaden.
- Manglende arbeidskraft til driften.
- Forbedring, utvidelse eller andre endringer, unntatt slike som skyldes påbud med hjemmel i lov eller offentlige forskrifter for utbedring av tingskaden.
- Manglende finansiering.

Forsikringen omfatter heller ikke:

- Lønn til ansatte utover det sikrede er pålagt å betale i henhold til lov.

11. LØNN TIL ANSATTE VED AVBRUDD

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, er avbruddsdekningen i punkt 10 utvidet til å omfatte sikredes utgifter med inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset, til lønn, feriepenger, sosiale trygder og andre tariff-festede ytelser til ansatte sikrede beholder utover lovbestemt oppsigelsestid i ansvarstiden. Dette for å sikre nødvendig arbeidskraft ved gjenopptakelse av driften. Utgiftene skal begrenses ved midlertidig sysselsetting av denne arbeidskraft, eventuelt også utenfor egen virksomhet.

12. EKSTRAUTGIFTER

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfattes ekstrautgifter inntil avtalt beløp, som sikrede pådrar seg i ansvarstiden, når disse er en følge av en erstatningsmessig skade på forsikringsstedet og utgiftene er nødvendig for å kunne fortsette virksomheten.

Ansvarstiden er 12 mnd., regnet fra det tidspunkt skaden inntraff.

Tap som følge av nedgang i omsetning er ikke omfattet.

13. UTVIDET DEKNING

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen slike skader som er angitt i punkt 13.1 på maskiner, inventar, løsøre og varer.

13.1 HVILKE SKADER SOM OMFATTES

Dekningen omfatter plutselig og uforutsett skade på ting som er fullt driftsferdig og prøvet, både når de er i drift, under flytting på forsikringsstedet og under reparasjon eller ettersyn, med demontering og etterfølgende montering.

13.2 HVILKE SKADER SOM IKKE OMFATTES

Skade som ikke omfattes:

- Reparasjoner eller utskiftning av komponenter som er nødvendige p.g.a. slitasje, forbruk, korrosjon eller annen gradvis forringelse, eller som er en følge av normal bruk.
- Skade som kun består av flekker, riper, hakk, merker, svinnsprekker og avskallinger
- Utgifter til vedlikehold eller forbedringer
- Skade som bare består av funksjonsfeil uten at dette skyldes fysisk skade på tingen.
- Skade på komponent som har materialfeil-/dimensjonerings- eller konstruksjonsfeil eller er feil montert/utført.
- Skade på varer under produksjon og lagring som følge av feil i produksjonsprosessen, feil ved råvarer eller feil behandling.
- Skade som skyldes uforsvarlig belastning under prøving eller skade ved eksperimentering.
- Skade som skyldes tele, setninger, jordtrykk og utilstrekkelig eller sviktende fundamentering.
- Skade som følge av virus, hacking, eller annen uautorisert datainntrengning.

Vilkår for Bedriftsforsikring

- Skade i form av eller som skyldes kondens, søl, sopp eller soppsporer, råte, virus, prioner, bakterier og andre mikroorganismer, heksesot, kjæledyr og insekter.
- Bedrageri, underslag eller svinn.
- Svi- og gnistskader som ikke skyldes brann.
- Tyveri og hærverk utover det som dekkes i punkt 3.3.3, herunder tap som følge av at ting blir gjenglemte, forlagt eller blir borte og tyveri av ting utendørs.
- Punktering av isolerglass.
- Skade som andre enn sikrede er pliktig til og har økonomisk evne til å erstatte i henhold til garanti eller annen avtale.

14. TANK

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen den tankdekning som angis nedenfor.

14.1 HVA SOM ER OMFATTET

Det fremgår av forsikringsbeviset om dekningen omfatter:

1. Tank
2. Innhold i tank eller
3. Tank med innhold

Med tank menes selve tanken med rørledninger fram til nærmeste ventil.

14.1.1 TANK

Når selve tanken er forsikret, omfattes følgende tilfeldige og plutselige skader:

- Skade på tanken ved eksplosjon ved trykk av luft, gass, damp eller væske i tanken.
- Skade på tanken, som følge av konstruksjons- eller materialfeil, forsømmelighet, skjødesløshet, ond vilje, udyktighet eller annen uforutsett hendelse.

14.1.2 INNHOLD I TANK

Når innholdet i tanken er forsikret, omfattes følgende tilfeldige og plutselige skader:

- Skade på innhold i tanken ved utstrømming, ødeleggelse eller forurensing av væske som er i eller renner ut av tanken, men bare såfremt skaden er en følge av skade på tanken som nevnt i punkt 14.1.1.

14.1.3 TANK MED INNHOLD

Når tank med innhold er forsikret, omfattes følgende tilfeldige og plutselige skader:

- Skade på tanken ved eksplosjon ved trykk av luft, gass, damp eller væske i tanken.
- Skade på tanken, som følge av konstruksjons- eller materialfeil, forsømmelighet, skjødesløshet, ond vilje, udyktighet eller annen uforutsett hendelse.
- Skade på innhold i tanken ved utstrømming, ødeleggelse eller forurensing av væske som er i eller renner ut av tanken, men bare såfremt skaden er en følge av skade på tanken som nevnt i punkt 14.1.1.

14.2 SKADE OG TAP SOM IKKE OMFATTES

Skade og tap som ikke omfattes:

- Skade som rammer andre ting enn tanken med innhold ved utstrømming av væske fra tank som omfattes av denne forsikring.
- Skade på tanken som skyldes slitasje, korrosjon, gradvis forringelse eller normal bruk.
- Skade som følge av langsom uttrengning av væske (diffusjon).
- Skade gjennom normalt svinn.
- Skade på væsken ved blanding med tilstedeværende råvarer eller produkter ved væskens behandling eller lagring.
- Skade som leverandøren eller andre er ansvarlig for i henhold til kontrakt eller avtale, med mindre forsikrings-takeren kan godtgjøre at den ansvarlige ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser.

Vilkår for Bedriftsforsikring

15. PANTHAVER

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, er forsikringen utvidet slik at de avtalte tingdekninger gjelder til fordel for panthaver.

Frendes ansvar overfor panthaver er begrenset til det laveste av følgende to beløp:

- Nedgang i tingens omsetningsverdi som følge av skaden.
- Vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For panthavere betyr tingen i denne sammenheng panteobjektet i sin helhet.

16. NATURSKADE

Dekningen av naturskade gjelder bare dersom forsikringen omfatter tingdekning – på fast forsikringssted etter punkt 3, eller dekning av ambulerende verktøy etter punkt 9 ovenfor.

Erstatningsreglene i punkt 17 gjelder også for naturskade, men slik at bestemmelsene i punkt 16 gjelder foran bestemmelsene i punkt 17.

16.1 SKADER SOM OMFATTES

Naturskadedekningen omfatter skade som direkte skyldes naturulykker som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. Lov om Naturskadeforsikring av 16. Juni 1989 nr 70.

16.2 TING SOM OMFATTES

Naturskadedekningen omfatter skade på forsikrede ting jf. vilkårenes punkt 3.

Skade på motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt samt utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen, omfattes bare når disse ting er forsikret og er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge.

16.3 HVA SOM IKKE OMFATTES

Naturskadedekningen omfatter ikke:

- Ting som det ikke er naturlig å brannforsikre.
- Sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkl. feste på land.
- Flytebrygge og andre flytende konstruksjoner, gangbru/landgang, stein- og betongbrygger,
- Moloer, bruer, klopper, damanlegg, tunneler i fjell og lignende.
- Skinnegående materiell, som tog, trikk og lignende.
- Varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip og småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen.
- Skade som alene rammer antenner, skilt, markiser eller lignende.
- Skade på byggverk/ting i dette når byggverket er oppført etter at det er nedlagt bygge- og deleforbud i medhold av § 22 i lov om sikring mot naturskader av 25 mars 1994.
- Utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre.
- Skade som umiddelbart skyldes lyn, frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang
- Skade forårsaket av dyr, insekter, bakterier, sopp, råte e.l.

16.4. EGENANDEL

I oppgjøret fratrekkes den egenandel som til enhver tid er fastsatt i henhold til Lov om Naturskadeforsikring. Pr.1.1.2021 er egenandelen kr. 8.000.

16.5. ANDRE BESTEMMELSER OM NATURSKADE

Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes:

- Svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for.
- Dårlig vedlikehold eller tilsyn.

Vilkår for Bedriftsforsikring

- At skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang.

Ved avgjørelsen av om erstatningen skal avkortes, skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdet ellers.

Avkorting skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.

Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturskade fastsettes av Kongen, jf. naturskadeforsikringsloven § 3. Overstiger skaden denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

Er det tvil om det foreligger naturskade eller om det er grunnlag for nedsettelse pga. svak konstruksjon m.v., kan sikrede eller Frende kontakte Klagenemnda for naturskadesaker. Klagenemndas vedtak kan ikke påklages.

17. ERSTATNINGSOPPGJØR

Disse oppgjørsregler gjelder for alle tingdekninger i punkt 3-16 ovenfor.

Forsikringsavtalelovens § 6-1 gjelder ikke. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor. Tap som ikke omfattes av disse bestemmelser, kan ikke kreves erstattes.

17.1 SKADEMELDING

Ved skade skal sikrede snarest melde fra til Frende.

17.2 HVORDAN ERSTATNINGEN BLIR BEREGNET

Maskiner, inventar, løsøre og varer er dekket på førsterisikovilkår og erstattes inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.

Erstatningen tar utgangspunkt i hva det vil koste å:

- Reparere/utbedre skaden til tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende stand, som før skaden, eller
- Gjenanskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende ting, etter pris på skadedagen.

Frende avgjør hvilket av disse alternativene som skal benyttes og hvilken reparatør eller leverandør som velges.

Frende kan eventuelt bestemme at skaden i stedet for skal erstattes ved kontantoppgjør. Kontanterstatning skal settes til det beløp Frende måtte ha betalt for reparasjon/gjenanskaffelse.

17.2.1 MASKINER, INVENTAR OG LØSØRE

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til gjenanskaffelse/reparasjon til samme, eller i det vesentlige samme stand som umiddelbart før skaden inntraff.

Erstatningsgrunnlaget tar utgangspunkt i gjenanskaffelsesprisen før skaden, fratrukket verdien etter skaden. Gjenanskaffelsesprisen settes til hva det på skadedagen ville kostet å gjenanskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende ny ting.

Når tingens alder utgjør mer enn 30 % av tingens totale sannsynlige brukstid, beregnes maksimal erstatning til gjenanskaffelse eller reparasjon etter følgende formel:

$$(GB/TB) \times P = E$$

GB = Sannsynlig gjenstående brukstid

TB = Sannsynlig total brukstid

P = Gjenanskaffelsespris

E = Erstatning

Ved vurdering av sannsynlig gjenstående og total brukstid, tas det hensyn til forringelse ved elde og bruk og nedsatt bruksverdi. I erstatningen gjøres det fradrag for verdiøkning som skyldes at brukt blir erstattet med nytt når tingen helt eller delvis blir forbedret.

Vilkår for Bedriftsforsikring

17.2.2 LEASET UTSTYR

For leaset utstyr beregnes erstatningen i henhold til vilkårenes punkt 17.2.1. I erstatningen gjøres det fradrag for erstatning til leasingFrende etter punkt 17.5. Med gjenanskaffelse i punkt 17.2.1 menes også inngåelse av ny leasingavtale.

17.2.3 VARER

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til gjenanskaffelse/reparasjon til samme, eller i det vesentlige samme stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden, fratrukket verdien etter skaden.

Utgangspunktet for verdifastsettelse av varer:

- Varer som sikrede selv ikke har produsert og varer under produksjon, verdsettes til innkjøpspris med tillegg av eventuelle produksjonskostnader, begge deler etter de priser som gjaldt ved ordinær produksjon og levering umiddelbart før skaden inntraff.
- Ferdige varer av egen produksjon verdsettes til salgsprisen, hensyn tatt til sikredes normale salgsmønster.
- For solgte varer benyttes kontraktsprisen.

Ved fastsettelse av verdien skal det tas hensyn til sparte kostnader, renter, kontantrabatt, ukurans og andre forhold som reduserer verdien. For varer som har redusert verdi på grunn av ukurans eller som skal selges til redusert pris, skal verdien reduseres i samme forhold som reduksjon i ukurans/salgpris. Ved delskade fratrekkes restverdien.

17.2.4 BYGNINGSMESSIG INNREDNING SOM REPARERES/GJENOPPFØRES PÅ FORSIKRINGSSTEDET, TIL SAMME FORMÅL, INNEN 5 ÅR

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenoppføring til samme, eller i det vesentlige samme stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden, fratrukket verdien etter skaden. Med gjenoppføringsprisen menes hva det skadedagen ville kostet å gjenoppføre tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende bygningsmessig innredning på skadestedet. Meromkostninger ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk tas ikke med ved fastsettelse av gjenoppføringsprisen.

Del/komponent som står foran utskifting eller riving, erstattes etter sin omsetningsverdi før skaden, etter fradrag for kostnadene ved riving/demontering.

17.2.5 BYGNINGSMESSIG INNREDNING SOM IKKE GJENOPPFØRES/REPARERES PÅ FORSIKRINGSSTEDET, TIL SAMME FORMÅL, INNEN 5 ÅR

Erstatningen skal beregnes på samme måte som under punkt 17.2.4, og deretter reduseres på grunn av følgende forhold:

- Leieavtalens varighet.
- Sannsynlig brukstid.
- Mulighet for forlengelse av avtalen.

17.2.6 AVBRUDDSTAP

Forsikringen skal bare gi erstatning etter bestemmelsene i forsikringsavtalen for det tap som virkelig er lidt. Sikrede plikter å medvirke til at resultatet i ansvarstiden blir så godt som mulig.

Avbruddstap er lik differansen mellom det driftsresultat som ville vært oppnådd uten skade og faktisk oppnådd driftsresultat i ansvarstiden.

Hvis avbruddstap fullverdi er tegnet angir forsikringssummen i forsikringsbeviset sum driftsinntekter. Er angitt forsikringssum i forsikringsbeviset lik eller høyere enn driftsinntekter siste regnskapsår, erstattes driftstapet fullt ut. Dersom den angitte forsikringssum i forsikringsbeviset er lavere enn driftsinntekter siste regnskapsår, erstatter Frende bare en så stor del av driftstapet som svarer til forholdet mellom dem. Sum driftsinntekter reguleres ved første hovedforfall etter regnskapsårets slutt, eller - dersom det har gått mindre enn 4 måneder fra siste regnskapsårets slutt - benyttes det foregående regnskapsår. For nystartede bedrifter angis på tilsvarende måte som sum driftsinntekter, budsjett for henholdsvis første og annet driftsår. Budsjettallene danner grunnlag for fastsettelse av høyeste erstatning

Vilkår for Bedriftsforsikring

og eventuell underforsikring.

Hvis avbruddstap førsterisiko er tegnet erstattes avbruddstapet med inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.

Driftsresultatene beregnes uten hensyn til inntekts- eller utgiftsposter som ikke har noe med selve driften å gjøre.

Ved beregning av det driftsresultat som ville vært oppnådd i ansvarstiden uten skade, skal virksomhetens driftsresultat i tilsvarende tidsrom før skaden - minimum ett år (sammenligningstiden), legges til grunn.

Resultatet i sammenligningstiden justeres:

- Hvis konjunkturer, salgsmuligheter, priser og produksjonsmetoder eller andre forhold påviselig er annerledes i ansvarstiden enn i sammenligningstiden.
- Hvis driften i sammenligningstiden har vært helt eller delvis avbrutt.
- Hvis driften i ansvarstiden helt eller delvis ville vært avbrutt av annen årsak enn skaden.

Ved beregning av resultatet i ansvarstiden

- Tas med utgifter til provisorer som pådras for å begrense tapet. Medfører slike utgifter nytte ut over ansvarstiden, tas bare med det beløp som forholdsmessig faller på bruken i ansvarstiden.
- Tas det også hensyn til inntekter, herunder renteinntekter, som skyldes skaden.

Dersom valgt forsikringssum er lavere enn driftsinntekten, vil erstatningen reduseres tilsvarende forholdet mellom forsikringssum og driftsinntekt. (Underforsikring)

Ved avbruddstap som følge av naturskade er erstatningen begrenset til kr 500.000.

Tapet skal fastsettes ved utløpet av ansvarstiden, med mindre Frende og sikrede enes om å beregne tapet tidligere.

17.3 EGENANDEL

Fra erstatningsoppgjøret trekkes den egenandel som er angitt i forsikringsbeviset. Det beregnes en egenandel pr. skadetilfelle.

17.3.1 SÆRLIGE EGENANDELER

- Egenandel ved skade på glassrute er kr 5.000.
- Egenandel ved skade på eller tyveri av kjøretøy og båter lagret på godkjent, usikret uteområde er kr 40.000 i tillegg til avtalt egenandel.
- Ved skade som helt eller delvis skyldes snø-/istyngde og/eller ras av snø eller is fra bygning, samt snøpress, er egenandel kr 50 000. Er høyere generell egenandel avtalt, gjelder høyeste egenandel.

17.4 UTBETALING AV ERSTATNINGEN

Erstatning utbetales i takt med reparasjonen eller når det foreligger oversikt over skaden eller utgiftene.

Merverdiavgift erstattes når den er betalt, men erstattes ikke hvis den kan fradragføres i merverdiavgiftsregnskapet.

Ved skadeoppgjør kan Frende med samtykke fra den medforsikrede forhandle med forsikringstakeren og utbetale erstatning til ham med bindende virkning for den medforsikrede.

Den medforsikrede kan ikke motsette seg at hele erstatningen utbetales til forsikringstakeren, når skaden er utbedret eller det er stilt betryggende sikkerhet for at erstatningen vil bli brukt til utbedring av skaden. Den medforsikrede kan heller ikke motsette seg at erstatningen settes inn i bank hvor den disponeres av forsikringstakeren og medforsikrede i fellesskap, jf. Forsikringsavtalelovens § 7-4.

17.5 OPPGJØR TIL PANTHAVER, KONKURSBO, LEASINGSSELKAP, UMLEIEFIRMA O.L. OG OVERTAGELSE AV PANTERETT.

Overfor panthavere, konkursbo, leasingselskap, utleiefirma o.l. er Frendes ansvar begrenset til det laveste av følgende beløp:

- Nedgangen i tingens omsetningsverdi som følge av skaden, og

Vilkår for Bedriftsforsikring

- Den økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

Overfor panthaver er dessuten erstatningen begrenset til tap som panthaver får på grunn av skaden ved realisasjon av pantet.

For panthavere betyr tingen i denne sammenheng pantobjektet i sin helhet. Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

Er Frende ansvarlig overfor panthaveren, men ikke overfor eieren, trer Frende inn i panthavers rett i den utstrekning det betales erstatning til ham.

17.6 TING SOM KOMMER TIL RETTE

Kommer en gjenstand til rette etter at erstatning er betalt, kan sikrede beholde gjenstanden mot å betale erstatningen tilbake. Ellers tilfaller gjenstanden Frende.

B. ANSVARSDEKNINGER

Her finnes alle ansvarsdekninger bedriftsforsikringen kan omfatte.

Det fremgår av forsikringsbeviset hvilke av dekningene nedenfor som gjelder for din forsikring.

De enkelte ansvarsdekninger i punkt 19-32 gjelder bare når det fremgår av forsikringsbeviset at dekningen(e) er avtalt.

18. HVA ANSVARFORSIKRINGEN OMFATTER

Dekningene i punkt 19-32 nedenfor omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for person- eller tingskade påført kontraktspart eller tredjemann når:

- Sikrede har voldt skaden under utøvelse av den næringsvirksomhet som er angitt i forsikringsbeviset, og
 - Skaden er inntruffet i forsikringstiden,
- med de unntak og begrensninger som følger av disse vilkår, de generelle vilkår og Forsikringsavtaleloven.

Med personskade forstås skade, sykdom eller død påført en annens person. Med tingskade forstås tap av eller fysisk skade påført en annens ting (herunder dyr og fast eiendom). Økonomisk tap påført tredjemann som følge av den fysiske skaden Frende erstatter, vil også være dekket.

Dersom sikrede er et enkeltmannsforetak og sier opp forsikringen fordi sikrede nedlegger sin virksomhet uten å overdra virksomheten til ny juridisk person, omfatter forsikringen også erstatningskrav som fremsettes inntil 1 år etter forsikringens opphør. Erstatningskrav som fremsettes i denne oppdagelsesperioden, skal reguleres av de vilkår og betingelser som gjaldt mens forsikringen var i kraft.

19. KONTORANSVAR FOR LEIETAKER

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen erstatningsansvar for person- eller tingskade pådratt i egenskap av leietaker av kontorlokale på forsikringsstedet, med inntil kr 10 millioner per skadetilfelle.

Kontoransvarsdekningen omfatter ikke erstatningsansvar som pådras:

- Under utøvelse av sikredes næringsvirksomhet.
- I egenskap av eier av kontorlokale, bygning eller annen fast eiendom som benyttes i virksomheten.

For øvrig vises det til unntakene i punkt 33.

20. BEDRIFTSANSVAR – NORDEN

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen bedriftsansvar innen Norden med inntil kr 10 millioner per skadetilfelle, med mindre høyere forsikringssum fremgår av forsikringsbeviset. For visse typer skader, gjelder særlige forsikringssummer. Se pkt 33.5.

Vilkår for Bedriftsforsikring

Med bedriftsansvar innen Norden menes erstatningsansvar etter gjeldende rett i Norden for person- eller tingskade forårsaket:

- Under utøvelse av den næringsvirksomhet som er angitt i forsikringsbeviset, herunder
- Som eier/bruker av lokale, bygning, oppbevaringstank eller annen installasjon på fast eiendom som sikrede benytter under utøvelse av virksomheten angitt i forsikringsbeviset.
- Ved skade på ting sikrede har i sin varetekt for reparasjon, service, montering eller annen bearbeiding.

Det kan ikke kreves erstatning under både dekning 20 og 21 for samme skade.

For øvrig vises det til unntakene i punkt 33.

21. PRODUKTANSVAR – NORDEN

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen produktansvar innen Norden med inntil kr 10 millioner pr. skadetilfelle, med mindre høyere forsikringssum er angitt i forsikringsbeviset.

Med produktansvar innen Norden menes erstatningsansvar etter gjeldende rett i Norden for person- eller tingskade forårsaket av produkt sikrede har solgt innen Norden når produktet omfattes av den næringsvirksomhet som er angitt i forsikringsbeviset.

Forsikringen omfatter også erstatningsansvar etter gjeldende rett i de nordiske land for skade som inntreffer utenfor Norden, når skaden skyldes produkter:

- Sikrede har solgt til eller levert for salg til forbruker i Norden, eller
- Uten sikredes kunnskap er videresolgt forbruker utenfor Norden.

Det kan ikke kreves erstatning under både dekning 20 og 21 for samme skade.

For øvrig vises det til unntakene i punkt 33.

22. ANSVAR IHT NORSK STANDARD – 150 G

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, er forsikringssummen pr. skadetilfelle forhøyet til 150 G når Norsk standard (NS) er avtalt for entrepriseoppdraget. (Med G menes Folketrygdens Grunnbeløp). Når NS er avtalt for entrepriseoppdraget omfatter forsikringen også sikredes erstatningsansvar for person- eller tingskade forårsaket av sikredes underentreprenør. Underentreprenøren er ikke medforsikret. Frende har derfor full regressrett overfor underentreprenøren når sistnevnte har ansvar ved siden av sikrede.

For øvrig vises det til unntakene i punkt 33.

23. GRAVING

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, endres unntaket i punkt 33 nr 14 slik at forsikringen omfatter erstatningsansvar for person- eller tingskade forårsaket ved gravearbeider med inntil kr 10 millioner pr. skadetilfelle og samlet pr. forsikringsår.

For øvrig vises det til unntakene i punkt 33.

24. SPRENGNING

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, endres unntaket i punkt 33 nr 15 slik at forsikringen omfatter erstatningsansvar forårsaket ved sprengningsarbeider, med inntil kr 10 millioner pr. skadetilfelle og samlet pr. forsikringsår.

Ansvar for skade påført eiendom eller ting som følge av sprengning nærmere slik eiendom eller ting enn 5 meter, er ikke omfattet.

For øvrig vises det til unntakene i punkt 33.

Vilkår for Bedriftsforsikring

25. FORHANDLERANSVAR FOR UREGISTRERT MOTORVOGN

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, endres unntaket i punkt 33 nr. 13 slik at forsikringen omfatter erstatningsansvar for person- eller tingskade voldt av ikke ansvarsforsikret motorvogn. Forsikringen omfatter ansvar etter Bilansvarslovens (BAL) kapittel II og regressansvar etter BAL § 13, med ubegrenset beløp ved personskade og med inntil kr 10 millioner ved tingsskade.

Forsikringen omfatter ikke skade på motorvogn eiet av forsikringstaker eller hans ansatte, eller som er inntruffet på gate, vei eller annet sted hvor allmennheten ferdes hvis eieren visste eller måtte forstå at motorvognen ville bli brukt der.

For øvrig vises det til unntakene i punkt 33.

26. TAP AV NØKLER

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen sikredes rettslige erstatningsansvar for utgifter til endring eller utskiftning av låser i bygninger forårsaket av tap av nøkler som er betrodd sikrede, med inntil kr 500.000 pr. skadetilfelle og samlet pr. forsikringsår.

For øvrig vises det til unntakene i punkt 33.

27. BEDRIFTSANSVAR - EUROPA

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen bedriftsansvar innen Europa med inntil kr 10 millioner pr. skadetilfelle og samlet pr. forsikringsår.

Med bedriftsansvar innen Europa menes sikredes erstatningsansvar etter gjeldende rett for person- eller tingskade i forbindelse med sikredes utførelse av arbeidsoppdrag i Europa når arbeidsoppdraget omfattes av den næringsvirksomhet som er angitt i forsikringsbeviset. Ansvar som eier/bruker av fast eiendom utenfor Norden, er ikke omfattet.

For øvrig vises det til unntakene i punkt 33.

28. BEDRIFTSANSVAR – HELE VERDEN EX USA/CANADA

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen bedriftsansvar utenfor Norden med inntil kr 10 millioner pr. skadetilfelle og samlet pr. forsikringsår.

Med bedriftsansvar utenfor Norden menes sikredes erstatningsansvar etter gjeldende rett for person- eller tingskade i forbindelse med sikredes utførelse av arbeidsoppdrag utenfor Norden når arbeidsoppdraget omfattes av den næringsvirksomhet som er angitt i forsikringsbeviset. Ansvar som eier/bruker av fast eiendom utenfor Norden, er ikke omfattet.

Forsikringen omfatter ikke arbeidsoppdrag i USA eller Canada, eller ansvar som bygger på disse lands erstatningsrettslige regler.

For øvrig vises det til unntakene i punkt 33.

29. PRODUKTANSVAR – EUROPA

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen produktansvar innen Europa, med inntil kr 10 millioner pr. skadetilfelle, med mindre høyere forsikringssum er angitt i forsikringsbeviset

Med produktansvar innen Europa menes erstatningsansvar etter gjeldende rett for person- eller tingskade forårsaket av produkt sikrede har solgt innen Europa (utenom Norden), når produktet omfattes av den næringsvirksomhet som er angitt i forsikringsbeviset.

For øvrig vises det til unntakene i punkt 33.

Vilkår for Bedriftsforsikring

30. PRODUKTANSVAR – HELE VERDEN EX USA/CANADA

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen produktansvar i land utenfor Europa, med inntil kr 10 millioner pr. skadetilfelle, med mindre høyere forsikringssum er angitt i forsikringsbeviset

Med produktansvar i land utenfor Europa menes erstatningsansvar etter gjeldende rett, for person- eller tingskade forårsaket av produkt solgt til land utenfor Europa, når produktet omfattes av den næringsvirksomhet som er angitt i forsikringsbeviset.

Forsikringen omfatter ikke ansvar for skade forårsaket av produkt solgt til USA eller Canada, eller ansvar som bygges på disse lands erstatningsrettslige regler.

For øvrig vises det til unntakene i punkt 33.

31. ANSVAR VED OFFSHOREOPPDRAG

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen sikredes offshoreansvar for person- eller tingskade påført tredjemann i forbindelse med sikredes oppdrag på norsk kontinentalsokkel.

Med sikredes offshoreansvar menes sikredes erstatningsansvar i henhold til NF 07 og NTK 07 punkt 30.3 bokstav b, eller kontrakter med tilsvarende risiko- og ansvarsregulering.

Forsikringssummen er kr 5 millioner pr. skadetilfelle.

Frende fraskriver seg retten til regress mot oppdragsgiver i samsvar med NF 07/NTK 07 punkt 31.2 tredje ledd.

Forsikringen omfatter ikke ansvar for skade, tap eller utgifter knyttet til:

- Skade påført petroleumereservoar, brønn, borehull, borestreng eller hvilket som helst annet utstyr tilknyttet brønn eller reservoar.
- Ansvar for å fjerne vrak, fartøy eller annen flytende innretning av hvilken som helst art.
- Enhver form for forurensning.

For øvrig vises det til unntakene i punkt 33.

32 MILJØSKADE

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen sikredes ansvar for miljøskade i Norden såfremt miljøskaden inntreffer i forsikringstiden og skyldes sikredes egen virksomhet, jf. vilkårenes punkt 18.

Med miljøskade menes plutselig eller gradvis forringelse av naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven av 19 juni 2009 nr. 100. Med sikredes ansvar for miljøskade menes sikredes rettslige ansvar etter naturmangfoldloven §§ 69-2 og 74, om forebyggende eller gjenopprettende tiltak eller til å betale miljøerstatning. Ved ansvar for miljøskade som inntreffer i de øvrige nordiske land, omfatter forsikringen ansvar i henhold til European Environmental Liability Directive (2004/35/CE).

Forsikringssummen er kr 3 millioner pr. skadetilfelle og kr 10 millioner samlet pr. år.

Saksomkostninger for samtlige krav som oppstår i ett og samme forsikringsår er begrenset til kr 750.000.

Forsikringstilfellet skal anses inntruffet når det foreligger rimelig grunn til mistanke om at det er inntruffet slik miljøskade som omfattes av forsikringen.

Forsikringen omfatter ikke skade eller tap:

- På eiendom som er forlatt. Eiendom anses forlatt dersom sikrede ikke lenger driver næringsvirksomhet på eiendommen eller strøm er utkoblet.
- Som skyldes sopp eller bakterier, genmodifiserte organismer eller lignende.

For øvrig vises det til unntakene i punkt 33.

Vilkår for Bedriftsforsikring

33. HVA ANSVARSDEKNINGENE I PUNKT 19-32 IKKE OMFATTER

Ansvarsdekningene omfatter ikke:

1. Ansvar for personskade som rammer noen som er eller har vært ansatt hos sikrede, når skaden er forårsaket i arbeidsforholdet.
2. Ansvar i henhold til kontrakt, dvs.:
 - Ansvar på grunnlag av tilsagn, avtale eller garanti avgitt før eller etter skaden, som går lengre enn alminnelig erstatningsrett.
 - Ansvar sikrede må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress.
 - Ansvar for skade som skyldes at sikredes leveranse er forsinket eller uteblitt.
 - Ansvar for mangel eller skade på sikredes leveranse når skaden voldes før overlevering eller skyldes mangel som forelå ved overlevering.
 - Omkostninger eller skade påført ved tilkomstarbeid for å utbedre mangel ved sikredes leveranse.
 - Omkostninger ved bortkjøring, deponering eller destruksjon av sikredes leveranse.
 - Omkostninger med å trekke skadevoldende produkter tilbake fra markedet.
3. Ansvar overfor ektefelle, sikredes og ektefelles besteforeldre, foreldre, steforeldre, fosterforeldre, svigerforeldre, søsken, barn, stebarn, fosterbarn og barnebarn samt deres ektefeller. Samboere likestilles med ektefeller. Med samboere menes personer med felles husholdning som lever i et ekteskapslignende forhold, og som i følge Folkeregisteret har samme bopel. Familieforholdet når skaden voldes, skal legges til grunn.
4. Ansvar overfor selskap hvor sikrede eller sikredes familie har styreverv, er daglig leder i, eller eier minst 50 % av aksjene i på det tidspunkt den skadevoldende begivenhet fant sted. Det samme gjelder ansvar overfor selskap tilhørende samme konsern som sikrede.
5. Ansvar for skade på ting (herunder fast eiendom eller dyr) som sikrede eller noen på sikredes vegne:
 - Bruker, leier eller låner, eller
 - Har i forvaring for salg, utleie, fremvisning eller demonstrasjon, eller
 - Har påtatt seg å transportere.
6. Ansvar etter lov om skadeerstatning av 13.06.1969 § 3-5 og 3-6 (tort og svie) eller for bøter og lignende, herunder Punitive Damages og Exemplary Damages.
7. Ansvar overfor medeier for skade på ting som eies i fellesskap.
8. Ansvar for skade indirekte eller direkte voldt av Formaldehyde, Diethylstilbestrol, Asbest, Kugalskap (BSE/TSE), elektromagnetiske felt (EMF), PCB, tobakksprodukter, blodprodukter eller legemidler.
9. Ansvar for skade som skyldes at kjemisk eller farmasøytisk produkt ikke har virket etter sin hensikt eller hatt den tilskattede effekt, med mindre årsaken er en ren produksjonsfeil.
10. Ansvar som sikrede pådrar seg ved forurensning jf. forurensningslovens § 6. Likevel dekkes sikredes ansvar dersom årsaken til skaden er plutselig og uforutsett. Forurensning som skyldes korrosjon, tæring, eller andre gradvise prosesser, regnes ikke som plutselig og uforutsett.
11. Ansvar som byggherre, med mindre det uttrykkelig fremgår av forsikringsbeviset at ansvar som byggherre er omfattet av forsikringen. Ansvar i forbindelse med vanlig vedlikehold av egne bygg, er likevel omfattet.
12. Ansvar som eier, fører eller bruker av båt, lekter eller luftfartøy.
13. Ansvar som eier, fører eller bruker av motorvogn eller arbeidsmaskin.
14. Ansvar for skade på ting oppstått ved gravearbeid.
15. Ansvar for skade på ting oppstått ved sprengningsarbeid.

34. UNDERSLAG FOR BEDRIFTER

34.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen direkte økonomisk tap påført sikrede som følge av at sikredes ansatte har forsøkt å skaffe seg eller andre en uberettiget vinning ved å utføre en handling eller unnlattelse som er straffbar etter straffelovens bestemmelser om underslag, tyveri, bedrageri, utroskap eller dokumentfalsk.

Forsikringssummen er kr 500.000 pr. skadetilfelle, med mindre høyere beløp er angitt i forsikringsbeviset.

Forsikringen omfatter også direkte økonomisk tap påført tredjemann ved underslag av motorvogn som tredjemann har gitt sikrede i oppdrag å selge.

Med direkte økonomisk tap menes det pengebeløp eller verdien av den gjenstand eller interesse som er frarøvet sikrede ved en handling eller unnlattelse som angitt ovenfor.

Vilkår for Bedriftsforsikring

Forsikringen omfatter tap som konstateres i forsikringstiden eller senest 12 måneder etter at forsikringsavtalen har opphørt, dersom tapet er en følge av en handling eller unnlatelse foretatt i forsikringstiden.

Tapet anses konstatert på det tidspunkt sikrede oppdaget, eller burde ha oppdaget, den straffbare handling eller unnlatelse.

34.2. FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE

Forsikringen omfatter ikke:

1. Indirekte økonomisk tap eller følgetap, herunder tapt fortjeneste.
2. Tap som skyldes handlinger eller unnlatelser som har tjent til å dekke tap som skyldes straffbare handlinger eller unnlatelser foretatt før forsikringstidens begynnelse.
3. Tap som sikrede er påført ved handlinger eller unnlatelser utført av eller i samarbeid med
 - Sikredes nåværende eller tidligere medeier eller deres familie.
 - Sikredes daglige leder eller hans familie.
 - Styremedlem i sikredes styre eller hans familie.

Til familien regnes ektefelle, sikredes og ektefelles besteforeldre, foreldre, steforeldre, fosterforeldre, svigerforeldre, søsken, barn, stebarn, fosterbarn og barnebarn samt deres ektefeller. Samboere likestilles med ektefeller. Med samboere menes personer med felles husholdning som lever i et ekteskapslignende forhold, og som i følge Folkeregisteret har samme bopel. Familieforholdet når skaden voldes, skal legges til grunn.

4. Tap som følge av avsløring av forretningshemmeligheter, herunder fremstillingsprosesser, eller annen fortrolig informasjon, uavhengig av om denne er beskyttet av patent, varemerke, opphavsrett eller lignende.

35. UNDERSLAG FOR IDRETTSKLAG OG FORENINGER

35.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen direkte økonomisk tap påført sikrede som følge av at sikredes ansatte eller tillitsvalgte har forsøkt å skaffe seg eller andre en uberettiget vinning ved å utføre en handling eller unnlatelse som er straffbar etter straffelovens bestemmelser om underslag, tyveri, bedrageri, utroskap eller dokumentfalsk.

Forsikringssummen er kr 1 million pr. skadetilfelle, med mindre annet beløp er angitt i forsikringsbeviset. Egenandelen er kr 25.000 pr. skadetilfelle.

Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnlatelse, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, skal regnes som ett skadetilfelle og reguleres av vilkårene på det tidspunkt da første skade konstateres. Har flere sikrede medvirket til en skade, regnes også dette som ett skadetilfelle.

Med direkte økonomisk tap menes det pengebeløp eller verdien av den gjenstand eller interesse som er frarøvet sikrede ved en handling eller unnlatelse som angitt ovenfor.

Forsikringen omfatter tap som konstateres i forsikringstiden eller senest 12 måneder etter at forsikringsavtalen har opphørt, dersom tapet er en følge av en handling eller unnlatelse foretatt i forsikringstiden.

Tapet anses konstatert på det tidspunkt sikrede oppdaget, eller burde ha oppdaget, den straffbare handling eller unnlatelse.

35.2. FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE

Forsikringen omfatter ikke:

1. Indirekte økonomisk tap eller følgetap, herunder tapt fortjeneste.
2. Tap som skyldes handlinger eller unnlatelser som har tjent til å dekke tap som skyldes straffbare handlinger eller unnlatelser foretatt før forsikringstidens begynnelse.

36. RETTSHJELP

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen rettshjelp for forsikringstaker (sikrede) og hans ansatte.

Vilkår for Bedriftsforsikring

36.1 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen omfatter utgifter til rettshjelp når sikrede eller hans ansatte er part i tvist i egenskap av utøvelse av den virksomhet som er spesifisert i forsikringsbeviset, herunder tvist i egenskap av leietaker av fast eiendom hvor virksomheten utøves.

Tvist skal anses oppstått når et fremsatt krav er muntlig eller skriftlig helt eller delvis bestridt, eller dersom motparten ikke har tatt stilling til kravet innen rimelig tid. En tvist er ikke å anse som flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saksanlegg.

Juridisk rådgivning i tilfelle hvor det ikke er oppstått tvist, dekkes ikke av forsikringen.

Tvisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Rettshjelp utgifter dekkes ikke dersom tvistegrunnlaget forelå ved forsikringens ikrafttreden.

36.2 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

Forsikringen omfatter tvist som kan føres for de alminnelige domstoler i Norden. Ved tvist som etter lov eller avtale skal avgjøres ved voldgift, dekkes rettshjelp i den utstrekning dette ville vært dekket for de alminnelige domstoler.

Dersom saken føres for særdomstol, jf. domstolslovens § 2, men kunne vært ført for de alminnelige domstoler, dekkes likevel rettshjelp utgifter.

36.3 HVILKE UTGIFTER SOM OMFATTES

Ved en rettsbehandling omfatter forsikringen rimelige og nødvendige rettshjelp utgifter til advokat, registrert rettshjelper jf. domstollovens § 218, retten, advokatmekler godkjent av advokatforeningen og sakkyndige. Ved hovedforhandling og bevisopptak, dekkes også utgifter til vitner.

Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, dekkes bare dersom utgiftene på forhånd er godkjent av Frende. Idømte saksomkostninger dekkes ikke. Rettsgebyr i ankeinstans dekkes heller ikke. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler.

Tilkjente saksomkostninger går til fradrag i erstatningen. Likevel erstattes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod. Dersom det inngås forlik som innebærer at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjennelse fra selskapet dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne omkostninger. Uten slik godkjennelse fra selskapet, går tilkjente saksomkostninger i dommen til fratrekk i erstatningen.

36.4 HVA FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER

Forsikringen omfatter ikke:

- Ubestridte krav, for eksempel inkassokrav hvor fordringen er ubestridt og tvister som alene hører inn under namsmyndighetene, (bortsett fra tvist i leieforhold som knytter seg til eiendom hvor den sikredes virksomhet drives).
- Tvist som har sammenheng med en straffbar handling eller ærekrenkelsessak.
- Tvist om skatte- og avgiftsspørsmål.
- Tvist der sikrede er part i annen egenskap enn virksomhet nevnt i forsikringsbeviset.
- Tvist som har sammenheng med annen fast eiendom enn den hvor sikredes virksomhet drives.
- Tvist om erstatningskrav som er eller ville vært dekket under trafikk- eller ansvarsforsikring som Frende tilbyr, uansett om sikrede har tegnet slik forsikring.
- Tvist mellom parter som begge er omfattet av forsikringen eller som dreier seg om ansettelsesforhold, herunder tvist som har sitt utspring i yrkesskade eller yrkessykdom.
- Utgifter til voldgiftsdommere.
- Omkostninger ved uteblivelsesdom.
- Omkostninger ved tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt ut utnyttet.
- Merutgifter ved at sikrede skifter advokat.
- Sikredes utgifter i forbindelse med eget arbeid, reiser og oppholdsutgifter.
- Omkostninger for gjennomføring av dom eller annen avgjørelse.
- Tvist angående patentrett og andre immaterielle rettigheter.
- Tvist som knytter seg til eller følger av lov om forvaltning av naturens mangfold

Vilkår for Bedriftsforsikring

- (naturmangfoldsloven) av 19. juni 2009 nr. 100 § 69-72, og § 74.
- Tvist som har sammenheng med eller sitt utspring i separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, odelskrav, krav om omstøtelse av gave, underholdsbidrag, bodeling, økonomisk fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.
- Tvist som åpenbart ikke kan vinne frem.

36.5. FORSIKRINGSSUM OG EGENANDEL

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 200.000 selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige selskap, eller om den/de sikrede har rettshjelpsdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap.

Uforsikrede parter holdes utenfor ved erstatningsberegningen.

Selskapets ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd.

Erstatning for samtlige tvister som oppstår i ett og samme forsikringsår, er begrenset til kr 700.000.

Egenandel er kr 10.000 med tillegg av 20 % av det overskytende beløp. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

36.6. ERSTATNINGSOPPGJØR

Vil sikrede kreve å få dekket utgifter til juridisk bistand under rettshjelpforsikringen, skal kravet meldes til Frende uten ugrunnet opphold, og senest innen ett år etter at advokat er engasjert. Kravet skal meldes skriftlig. Tvisten skal dokumenteres skriftlig overfor selskapet eller sannsynliggjøres på annen måte.

Meldefristen ved tvist som gjelder offentlige forvaltningsvedtak, regnes fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet. Ved tvister som alene hører inn under en særdomstol, regnes meldefristen fra det tidspunkt hvor saken bringes inn for de alminnelige domstoler.

Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted er egnet for oppdraget. Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp, og bærer selv omkostninger som ikke anses rimelige og nødvendige. Før saksanlegg dekker forsikringen rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner. Etter saksanlegg dekkes utgifter som etter rettens skjønn var nødvendig for å få saken betryggende utført, jf. tvistelovens § 20-5.

Frende kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen.

Sikrede skal informere Frende om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomstol eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak. Ved krav om oppgjør har Frende den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Før endelig oppgjør foretas, kan selskapet kreve dokumentert at egenandel er betalt. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

Selskapet kan kreve at sikrede forelegger spørsmål om salær til egen advokat for retten i henhold til tvisteloven § 3-8.

Salær avregnes maksimalt 2 ganger i året overfor advokaten.

37. ERSTATNINGSOPPGJØR

Disse oppgjørsregler gjelder for alle ansvarsdekninger i punkt 19-32 ovenfor. Dessuten gjelder de for underslagdekningen iht. punkt 34 og 35, og Post i butikk iht. punkt. 38.

37.1 SIKREDES PLIKTER VED ET SKADETILFELLE.

Erstatningskrav som reises mot sikrede, eller som forventes å bli reist, skal snarest meldes til Frende.

Vilkår for Bedriftsforsikring

Uten Frenedes samtykke må ikke sikrede innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav. Sikredes innrømmelser overfor skadelidte binder ikke Frende.

Er det overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntreffe, eller er et forsikringstilfelle inntruffet, skal sikrede gjøre det som med rimelighet kan ventes av ham eller henne for å avverge eller begrense tapet.

Må sikrede forstå at Frende kan få et regresskrav mot tredjeperson, skal sikrede gjøre det som er nødvendig for å sikre kravet inntil Frende selv kan vareta sitt tarv.

Sikrede plikter for egen regning:

- Å gi Frende alle opplysninger og dokumenter som er tilgjengelig for sikrede og som Frende trenger for å vurdere ansvar og utbetale erstatning.
- Å utføre de undersøkelser Frende finner nødvendig.
- Å møte ved forhandlinger eller rettergang.

37.2. FRENDES PLIKTER VED ET SKADETILFELLE.

Dersom kravet overstiger egenandelen og ansvaret omfattes av forsikringen, påtar Frende seg å:

- Utrede om erstatningsansvar foreligger.
- Forhandle med skadelidte.
- Betale den erstatning som overstiger egenandelen.
- Betale de nødvendige omkostninger for avgjørelse av erstatningsspørsmålet.

Fremsettes krav om erstatning direkte mot Frende, skal Frende varsle sikrede uten ugrunnet opphold og holde sikrede underrettet om den videre behandling av kravet. Frenedes innrømmelser overfor skadelidte binder ikke sikrede.

37.3 UTBETALING AV ERSTATNING

Frende har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

Er Frende villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper.

Selv om forsikringssummen overskrides, betales de kostnader som på forhånd er godkjent av Frende, samt renter av idømt erstatningsbeløp som omfattes av forsikringen.

Hvis erstatningsansvaret dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Det samme gjelder dersom erstatningsansvaret overstiger forsikringssummen.

Forsikringstakers utgifter til egen advokat/rettshjelper eller sakkyndig dekkes kun i den utstrekning dette på forhånd er avtalt med Frende.

37.4 SERIESKADE

Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnlattelse, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, skal regnes som ett skadetilfelle og reguleres av vilkårene på det tidspunkt da første skade konstateres. Har flere sikrede medvirket til en skade, regnes også dette som ett skadetilfelle.

37.5 FORSIKRINGSSUM

Med de unntak som er angitt i strekpunktene nedenfor, er erstatningen begrenset til den forsikringssum per skadetilfelle som fremgår av forsikringsbeviset. Samlet forsikringssum pr. forsikringsår er det dobbelte av forsikringssummen pr. skadetilfelle.

- Ved ansvar for skade på person eller ting forårsaket ved graving, spunting, peling eller pigging, er forsikringssummen begrenset til kr 10 mill pr. skadetilfelle og samlet pr. forsikringsår.
- Ved ansvar for skade på person eller ting forårsaket ved sprenging, er forsikringssummen begrenset til kr 10 mill pr. skadetilfelle og samlet pr. forsikringsår.
- Ved ansvar for skade på ting sikrede har i sin varetekt for reparasjon, service m.v., er forsikringssummen begrenset til kr 10 mill pr. skadetilfelle og samlet pr. forsikringsår.

Vilkår for Bedriftsforsikring

- Ved ansvar for skade i forbindelse med arbeidsoppgaver utenfor Norden, er forsikringssummen begrenset til kr 10 mill pr. skadetilfelle og samlet pr. forsikringsår.
- Ved ansvar for forurensningsskade som skyldes utslipp eller annen forurensning fra grunnen, eller fra tank eller annen installasjon på fast eiendom, er forsikringssummen begrenset til kr 5 mill pr. skadetilfelle og samlet pr. forsikringsår.
- Ved ansvar for utgifter til endring eller utskiftning av låser i bygning pga tap av nøkler, er forsikringssummen kr 500.000 pr. skadetilfelle og samlet pr. forsikringsår.
- Ved miljøskade er forsikringssummen kr 3 millioner pr. skadetilfelle og kr 10 millioner samlet pr. år.
- Ved rettshjelp er forsikringssummen kr 200.000 pr. tvist og kr 700.000 samlet pr. år.

37.6 EGENANDEL

Med de unntak som er angitt i strekpunktene nedenfor, fratrekkes ved hvert skadetilfelle den egenandel som fremgår av forsikringsbeviset. Egenandelen ved underslag for idrettslag og foreninger jf. punkt 35 er kr 25.000.

Ved flere enn 2 skader innenfor 12 måneder forhøyes egenandelen til det dobbelte av avtalt egenandel.

Ved ansvar for skade forårsaket i forbindelse med:

- Varme arbeider som angitt i punkt 40.1.5, eller
- Rørleggerarbeid eller
- Spregningsarbeid,

endres egenandelen til minimum kr 30.000, med mindre høyere egenandel er angitt i forsikringsbeviset. I tillegg økes egenandelen ved flere skader innenfor 36 måneder slik:

- Ved 2. skade forhøyes den valgte egenandelen med kr 15.000.
- Ved 3. skader forhøyes den valgte egenandelen med kr 30.000.
- Ved 4. eller flere skader forhøyes den valgte egenandelen med kr 75.000

C. TING- OG ANSVARSDEKNING

Her finnes en kombinert ting og ansvarsdekning for post i butikk.

38. POST I BUTIKK

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfattes sikredes postfunksjon av følgende forsikringer:

38.1 TINGDEKNING

Forsikringen omfatter tingdekning iht punkt 3 ovenfor av pakker, verdipost og kontantbeholdning med inntil kr 1.000.000. For perioden 01.12 til 31.12 økes forsikringssummen til kr 4.000.000.

Erstatningen for pakker/verdi-post beregnes i henhold til Postloven med forskrifter.

Ranforsikringen er utvidet til kr 1.000.000.

38.2 UNDERSLAGDEKNING

Dekningen omfatter underslag iht. punkt 34 ovenfor av postens eller postkunders eiendeler med inntil kr 2.000.000 pr. butikk pr. år.

38.3 FORMUESSKADEDEKNING

Forsikringen dekker erstatningsansvar for direkte økonomisk tap påført kunde eller tredjemann som sikrede kan pådra seg i henhold til Postloven med forskrifter. Forsikringssummen pr. skadetilfelle og samlet pr. forsikringsår er kr 1.000.000 pr. butikk pr. år.

38.4 EGENANDEL

Ved hvert skadetilfelle fratrekkes den egenandel som fremgår av forsikringsbeviset.

Vilkår for Bedriftsforsikring

38.5. ERSTATNINGSOPPGJØR

Se punkt 37 ovenfor.

VIKTIGE BETINGELSER SOM GJELDER FOR ALLE DEKNINGER

39. FORUTSETNINGER OG BRUKSBEGRENSNINGER

Erstatning etter Bedriftsforsikringen er betinget av at Frende har fått oppgitt riktige opplysninger om den risiko som er forsikret og at bruksbegrensninger ikke er overtrådt.

39.1 RIKTIGE RISIKOOPPLYSNINGER

I forsikringsbeviset for Bedriftsforsikring fremgår det hvilke opplysninger Frende har lagt til grunn for vår risikovurdering og prisberegning. Det er derfor svært viktig at du sjekker at opplysningene vi har lagt til grunn stemmer. Dersom opplysningene ikke er riktige, må du snarest ta kontakt med oss slik at vi kan korrigere forsikringen. Det samme gjelder om det skjer endringer som gjør at opplysningene ikke lenger stemmer.

Dersom opplysningene vi har lagt til grunn for vår premieberegning ikke er riktig, vil Frendes ansvar ved en skade reduseres forholdsmessig. Erstatningen vil i slike tilfeller bli redusert til det som svarer til forholdet mellom den premien som er betalt og den premien som skulle vært betalt. Gjelder det opplysninger av vesentlig betydning for vår risikovurdering eller opplysningssvikten av andre grunner er grov, kan erstatningen falle helt bort, og forsikringen sies opp, jf. FAL §§ 4-2 og 4-3.

39.2 BRUKSBEGRENSNINGER

Forsikringen omfatter ikke utøvelse av annen næringsvirksomhet enn den som er angitt i forsikringsbeviset.

Er virksomheten opphørt eller bygningen/eiendommen fraflyttet, gjelder forsikringen bare for skade ved brann, direkte lynnedslag og naturskade.

40. SIKKERHETSFORSKRIFTER

Det er viktig at du gjør det du kan for å unngå skade. Nedenfor finner du sikkerhetsforskrifter som beskriver hva du skal gjøre for å unngå skade. Brudd på disse sikkerhetsforskriftene kan føre til at retten til erstatning faller bort eller blir redusert, jf. FAL § 4-8.

Følgende sikkerhetsforskrifter gjelder for tingdekningene i punkt 3-16 ovenfor:

40.1 SIKRING MOT BRANN

40.1.1 BRANN OG EKSPLOSJONSFARLIG STOFF

Behandling og oppbevaring av brann og eksplosjonsfarlig stoff skal være i samsvar med:

- Kapittel 2 og 3 i forskrift om håndtering av brannfarlig stoff av 8. juni 2009 og
- Kapittel 7 i forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff av 26. juni 2002.

Forsyningsanlegg og fordelingsanlegg med tanker, rør, armatur og andre gasstekniske komponenter for energigasser, skal prosjekteres, installeres, kontrolleres og vedlikeholdes som beskrevet i Norsk Gassnorm.

Gassforbrukende utstyr som hvitevarer, oppvarmingskilder m.v. skal installeres, kontrolleres og vedlikeholdes i henhold til produsentenes godkjente anvisninger.

40.1.2 BYGNINGSTEKNISKE INSTALLASJONER OG ELEKTRISKE ANLEGG

Tekniske installasjoner, elektriske anlegg og utstyr skal prosjekteres, installeres, drives, vedlikeholdes og kontrolleres iht.:

- §§ 29-5 og 29-6 i plan- og bygningslov av 27. juni 2008,
- Forskrift om brannforebygging av 17.12.2015.

Vilkår for Bedriftsforsikring

- § 2 i Lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr av 24. mai 1929 og
- Forskrift om elektriske lavspenningsanlegg av 6. november 1998.

Prosjektering, installering, drift, vedlikehold og kontroll skal dokumenteres.

40.1.3 BRANNSKILLENDE BYGNINGSKONSTRUKSJONER

Brannskillede bygningskonstruksjoner skal være utført og ettersett i samsvar med:

- § 2-4 i forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn av 26. juni 2002.

40.1.4 SLOKKEREDSKAPER

Enhver bygning skal minst være utstyrt med:

- 1 tomme brannslange på 1 tomme opplegg eller
- 6 kg ABC(ABE) håndsløkkeapparat eller
- 9 liter skumapparat.

Slukkemidlene skal plasseres med maksimum 25 meters avstand. Slukkeredskapene skal være plassert lett synlig, godt tilgjengelig og være funksjonelle. Slukkeredskapene skal kontrolleres minst en gang i året. Hvert apparat skal være forsynt med merkelapp som viser datoen for siste kontroll. Rabattgivende automatiske sprinkleranlegg skal være funksjonsdyktig til enhver tid. Forsikringstaker skal årlig dokumentere sprinkleranleggets slukkekapasitet og funksjonsdyktighet i form av rapport fra FG-godkjent kontrollorgan.

40.1.5 VARME ARBEIDER

Dersom det utføres varme arbeider skal sikrede påse at sikkerhetskrav og sertifikatreglene nedenfor følges.

40.1.5.1 DEFINISJON

Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes arbeidsverktøy og utstyr som genererer gnister og varme og som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen flamme, varmlufts-, sveise-, skjære- og/eller slipeutstyr.

40.1.5.2 HVOR SIKKERHETSFORSKRIFTEN GJELDER

Denne gjelder ved utførelse av varme arbeider i alle miljøer med brannrisiko.

Unntatt er varme arbeider som utføres i spesielt tilrettelagte produksjons- og verkstedrom. Rommet skal være skilt fra annen virksomhet som egen branncelle. Denne skal ha ubrennbare overflater.

40.1.5.3 AVTALE MED EKSTERN HÅNDVERKER/ENTREPRENØR

Dersom varme arbeider skal utføres av ekstern håndverker/entreprenør skal sikrede påse at sikkerhetsforskriftens krav inngår i skriftlig avtale eller kontrakt med denne.

40.1.5.4 SIKKERHETSKRAV

1. Arbeidsinstruks for utførelse av varme arbeidert utgitt av Finans Norge eller tilsvarende instruks skal være utfylt og signert før utførelse av arbeidet. Arbeidsinstruksen er tilgjengelig på www.fgsikring.no.
2. Alt brennbart materiale i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være fjernet eller beskyttet.
3. Åpninger i gulv, vegger og tak i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være tettet.
4. Eget sløkkeutstyr i forskriftsmessig stand, minimum 2 stk 6 kg/liter håndsløkkeapparat, skal være lett tilgjengelig. Ett håndsløkkeapparat kan erstattes med brannslange påsatt vann frem til strålerøret.
5. Navngitt brannvakt skal kontinuerlig overvåke brannrisiko under arbeidet og nødvendig tid etter at arbeidet er avsluttet. Utførende kan være brannvakt der brannrisikoen vurderes som lav.
6. Brannvakt og utførende skal ha gyldig sertifikat for utførelse av varme arbeider fra Norsk brannvernforening eller samarbeidende organisasjon i øvrige nordiske land.

40.1.5.5 I TILLEGG GJELDER FØLGENDE SIKKERHETSKRAV VED ARBEIDER PÅ TAK

1. Det er forbud mot bruk av åpen flamme på oppførede og luftede tretak.
2. Ved bruk av åpen flamme på kompakte og øvrige tak som ikke er nevnt i punkt 40.1.5.5.1 skal brennbar isolasjon være beskyttet med minst 30 mm ubrennbar isolasjon. Ved bruk av åpen flamme skal det være en sikkerhetsavstand

Vilkår for Bedriftsforsikring

på minst 60 cm til parapet, gesims, gjennomføringer, sluk og lignende som består av brennbare materialer.

40.1.6 SELVANTENNELIG AVFALL

Avfall som kan selvantenne, skal straks:

- Legges i egnede beholdere av metall med selvlukkende lokk eller
- Fjernes til betryggende sted.

40.1.7 UTENDØRS OPPBEVARING AV AVFALL

Brennbart avfall som uten permanent tilsyn ligger i eller utenfor container/oppbevaringsenhet, skal plasseres slik at brann ikke kan smitte til byggverk (bygning, konstruksjon, anlegg).

Plasseringen skal ikke skje under tak/halvtak, inntil/under vindu- eller ventilasjonsåpning eller på overdekket lasterampe. Avstanden fra brennbar yttervegg skal være minst 5 meter. Mobile enheter skal låses fast.

Brennbart avfall kan likevel plasseres nærmere bygning hvis det er oppbevart i lukket og låst container/oppbevaringsenhet konstruert slik at brann ikke kan spre seg fra enheten.

40.1.8 UTENDØRS LAGRING AV BRENNBART MATERIALE

Utendørs lagring av brennbart materiale, eksempelvis trelast, trepaller, flis, plast, papir og lignende, skal plasseres minst 8 meter fra byggverk (bygning, konstruksjon, anlegg).

Lagring med høyde over 4 meter eller areal større enn 200 m² skal plasseres minst 25 meter fra byggverk.

40.1.9 UNORMAL ELLER STERKT VARIERENDE RISIKO, BYGNING OG REHABILITERING.

Ved drifts- eller bruksforhold som kan lede til økning i fare for antennelse eller brannspredning, herunder ombygging og rehabilitering, skal sikrede:

- Gjennomføre ekstraordinære tiltak i samsvar med § 3-6 i "Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn" av 26. juni 2002. Tiltakene skal dokumenteres skriftlig.
- Overholde bestemmelsene i "Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- og anleggsplasser" (byggherreforskriften) av 3.august 2009.

40.1.10 BRANNSIKRING AV FRITYR I KOMMERSIELLE KJØKKEN HERUNDER KOKE- OG STEKEINNRETNINGER

40.1.10.1 OMFANG

Kommersielle kjøkken med frityrlegg og eller koke- og stekeinnretninger hvor det benyttes olje eller fett skal ha automatisk slokkeanlegg.

40.1.10.2 SYSTEMKRAV

Systemet skal prosjekteres og installeres i henhold til en relevant standard.

Minimumskrav er gitt i NFPA 17A og det skal dokumenteres at system og funksjonalitet oppfyller krav i standarden. Slokkeanlegget skal kunne løse ut automatisk og manuelt. Strøm og gasstilførsel skal frakobles automatisk ved aktivisering av anlegget.

Slokkemediet skal være godkjent for matfett og hindre re-antennning etter slokking. Slokkeanlegget skal i tillegg til å dekke frityr, koke- og stekeinnretninger også minimum dekke ventilasjonshette med fettfilter og ventilasjonskanal i henhold til systemkrav.

Ytelsen til slokkeanlegget skal være testet i henhold til UL 300 av et akkreditert sertifiseringsorgan.

40.1.10.3 KONTROLL, ETTERSYN OG VEDLIKEHOLD

Produsentens bestemmelser om kontroll, vedlikehold og ettersyn av anlegget skal følges, det skal verifiseres at dette dekker minimumskrav gitt i NFPA 17A. Standarden angir at vedlikehold skal utføres minst halvårlig av kvalifisert personell som har gjennomgått nødvendig opplæring av leverandøren. Kontroll, ettersyn og vedlikehold skal dokumenteres.

40.1.10.4 RENGJØRING

Vilkår for Bedriftsforsikring

Frityr, koke- og stekeinnretninger med filter, avtrekksvifte og kanal skal rengjøres som angitt av produsent og leverandør. Frekvens for rengjøring må tilpasses angjeldende bruk.

Fettfilter må likevel som et minimum rengjøres minst hver uke, hyppigere ved behov og kanal med avtrekksvifter må rengjøres hvert år, helt ut til det fri.

40.1.10.5 STRØM- OG GASSTILFØRSEL

Strøm og eventuell gasstilførsel for frityr, andre koke- og steke innretninger skal frakobles ved arbeidstidens slutt.

40.1.10.6 HÅNDSLOKKERE

I tillegg til automatisk slokkeanlegg er det krav til manuelt håndsløkkeapparat, minimum 6 liter, brannklasse 75F, testet og godkjent etter gjeldende standard, NS-EN 3.

Plassering av slokker skal være merket, fastmontert, lett synlig og lett tilgjengelig.

Håndsløkker skal holdes i god stand og kontrolleres iht. NS 3910 av kompetent person.

40.1.10.7 OPPLÆRING

Berørt personell skal gjennomføre opplæring i virkemåte, bruk av automatisk slokkeanlegg med manuell utløsning og slokking med manuelt håndsløkkerapparat.

Opplæringen skal inkludere aktuelle bestemmelser i denne sikkerhetsforskriften og leverandørens anbefalte rutiner etter utløst slokkeanlegg.

40.1.11 SIKRING MOT LYNNEDSLAG OG ELEKTRISKE FENOMENSKADER

Elektronisk styrte maskiner og apparater og elektroniske komponenter skal på nett- og signalsiden være:

- Beskyttet mot overspenning forårsaket av atmosfæriske utladninger, netbstøy fra elektriske motorer, apparater o l, samt mot variasjoner i nettspenningen.

40.2 SIKRING MOT TYVERI, INNBRUDD OG HÆRVERK

40.2.1 BYGNING, MASKINER, INVENTAR, LØSØRE OG VARER SOM ER LAGRET INNENDØRS

Bygning og rom skal være:

- Sikret og avlåst i henhold til kravene i den beskyttelsesklasse (B1, B2 eller B3) som er angitt i forsikringsbeviset. Kravene i B1, B2 og B3 er felles sikkerhetsforskrifter mot innbruddsskade for forsikringsselskapene, og er vedlagt forsikringen i et eget hefte.
- Før lokalene forlates, skal det kontrolleres at uvedkommende ikke befinner seg i bygningen.
- Nøkler skal oppbevares utenfor forsikringsstedet eller sikres like godt som krevet for de forsikrede ting.

40.2.2 MOTORVOGNER, TILHENGERE, ARBEIDSMASKINER OG BÅTER

De lagrede enheter skal være låste og nøkler skal oppbevares i låst FG-godkjent sikkerhetskap, verdiskap eller utenfor forsikringsstedet. Sikkerhetsskapet eller verdiskapet skal være plassert i innbruddsalarmovervåket område og være forankret til underlag eller vegg i henhold til produsentens anvisninger. Nøkler til biler levert forhandler skal oppbevares i henhold til ovennevnte.

40.2.3 VARER SOM ER LAGRET UTENDØRS

40.2.3.1 SIKRET OMRÅDE

Utenom åpningstid skal motorvogner, tilhengere, arbeidsmaskiner og båter:

- Plasseres innenfor et minst 2 meter høyt gjerde, eller
- Plasseres innenfor videoovervåket område kombinert med flombelysning (m/ sensor), eller
- Sperre mulighet for utkjøring med betongblokker/nedstøpte pilarer.

40.2.3.2 USIKRET OMRÅDET

Utendørs lagring på usikret område må være godkjent av Frende og angitt i forsikringsbeviset. Hvis ikke gjelder kravene i punkt 40.2.3.1

Vilkår for Bedriftsforsikring

40.2.4 MASKINER, INVENTAR, LØSØRE OG VARER SOM ER LAGRET I CONTAINER

Containeren skal minst være 7,5 m³ (halvcontainer).

Sikring:

Dørhengsler skal være sikret slik at døren ikke kan løftes av i låst stilling. Døren skal være sikret med minst 2 FG-godkjente bakkantbeslag eller tilsvarende sikring.

Døren skal beskyttes med minst 1 FG godkjent containerlås eller bom og hengelås med følgende krav:

- Bommen som benyttes til sikring av døren skal være av stål og ha et tverrsnittsmål på minst 60 x 10mm eller annet med tilsvarende styrke.
- Bommens festeanordning til karm skal minst tilsvare bommens styrke og monteres etter produsentens anvisninger.
- Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
- Bommens hengelåsbeslag skal være av stål og ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøylen. Beslagets og hengelåsenes bøyle skal fylle hverandre.
- Hengelåsbeslaget skal være slik konstruert at det beskytter låsen.
- Bommen skal låses med FG-godkjent hengelås, minimum klasse 3.
- Hengelåsbeslaget skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengelåsen. Dette gjelder for hengelås i klasse 3, 4 og 5.

Plassering:

- Containere skal være plassert innenfor en fysisk hindring som gjør at den ikke kan fjernes.
- Områder hvor containere med lett omsettelig varer lagres skal være inngjerdet. Gjerdet og porten skal minimum ha en høyde på 2,5 meter, med overklatringsvern. Gjerdet og porten skal være utført i solid stålflettverk. Containeren skal plasseres slik at tilkomst med bil for bortkjøring av container elimineres.

40.2.5 SIKRING AV KONTANTER OG ANDRE VERDIPAPIRER

Med kontanter i denne sikkerhetsforskrift menes penger, kontantkort og andre verdipapirer

40.2.5.1 SIKRING I BYGNING

1. Kontanter mellom kr 5.000 og kr 15.000 skal alltid oppbevares nedlåst.
2. I hver kasse for kundebehandling skal kontanter ut over kr 15.000 oppbevares i fastlåst og lukket kontant-håndteringssystem.
3. Ved samlet kontantverdi over kr 200.000, skal det være minst to ansatte til stede. Dersom det er montert videoovervåking med kontinuerlig opptak av kasse- og kundeområde, kan det være en ansatt til stede.
4. Opptelling av kassabeholdning skal foretas i avlåst område hvor uvedkommende verken har adgang eller innsyn.
5. Kontanter over kr 200.000, skal ved transport i ulåst lokale, overvåkes av en ansatt i tillegg til transportøren.

40.2.5.2 SIKRING AV TRANSPORT

1. Kontanter mellom kr 50.000 og kr 200.000, skal transporteres i solid ugjennomsiktig koffert, bag, veske eller lignende.
2. Transport av kontanter over kr 200.000 skal utføres av minst to personer. Kontanter skal transporteres i låst solid ugjennomsiktig koffert, bag, eller lignende.
3. Transport av kontanter til nattsafe skal begrenses til kr 200.000.
4. Transport av kontanter over kr 500.000 skal foretas i koffert med seddeldestruksjonssystem, og minst to personer med 2-veis lukket radiokommunikasjon eller med mobiltelefonforbindelse til basestasjon.

40.2.5.3 INSTRUKS FOR SIKRING, HÅNDTERING OG TRANSPORT AV KONTANTER

1. Det skal foreligge skriftlig instruks vedrørende sikring, håndtering og transport av kontanter over kr 50.000.
2. Instruksen skal være kjent av alle ansatte som håndterer kontanter.
3. Instruksen skal kunne fremlegges for forsikringsFrende.

40.2.6 AMBULERENDE VERKTØY

Bil/tilhenger skal:

- Være lukket og låst, og nøkler skal oppbevares adskilt fra bilen/tilhenger når denne/disse forlates og på en slik måte at den ikke kan benyttes av uvedkommende.

Biler med elektronisk startsperr skal uten unødig opphold:

Vilkår for Bedriftsforsikring

- Få startsperran omprogrammert dersom nøkler er kommet på avveie.

Verktøy som etterlates i motorvogn og tilhenger, skal:

- Oppbevares i separat, lukket og låst bagasjerom uten innsynsmulighet, eller
- Være sikret med FG-godkjent alarm.

Når verktøy oppbevares i bygning på oppdragsstedet eller forsikringstakers bosted, skal dør, vindu og andre åpninger til rommet lukkes og låses for å hindre uvedkommende i å komme inn. Nøkkel skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. Vinduer i luftestilling eller barnesikret stilling anses ikke lukket.

Når verktøy lagres i container skal container sikres i henhold til kravene i punkt 40.2.4.

Byggsag og annet arbeidsverktøy som lagres utendørs, skal være lenket/boltet fast med FG-godkjent lås.

40.2.7 TANK

Tanker skal håndteres i henhold til forskrift av 8. Juni 2009 nr. 602. Tanker skal være sikret mot sprekkdannelse som følge av overtrykk.

Ved påfylling og tapping, og minst en gang årlig, skal væskekvantiteten i tank som rommer mer enn 50 m³, måles og journalføres såvel før som etter påfylling eller tapping. Journal skal kunne fremlegges. Bestemmelsen gjelder ikke for tanker med kontinuerlig tapping. For slike tanker må kontroll av normal lekkasje eller svinn skje på annen hensiktsmessig måte.

40.2.8 BÆRBAR PC

For bærbar PC gjelder følgende sikkerhetsforskrifter:

- Når PC etterlates i bil eller tilhenger skal PC'en oppbevares i separat, lukket og låst bagasjerom uten innsynsmulighet.
- Når PC oppbevares i bygning på oppdragsstedet eller forsikringstakers bosted, skal dør, vindu og andre åpninger til rommet lukkes og låses for å hindre uvedkommende i å komme inn. Nøkkel skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. Vinduer i luftestilling eller barnesikret stilling anses ikke lukket.

40.3 SIKRING MOT VANN- OG FROSTSKADE

- Inn- og utvendige sluk og vannlåser skal holdes fritt for rusk og lignende, slik at tilstopping unngås.
- Takrenner, nedløp og taksluk skal renses slik at disse til enhver tid holdes åpne for å kunne ta unna nedbør. Synlige lekkasjer, løse beslag, manglende takstein og øvrige feil og mangler skal utbedres umiddelbart.
- Våtrom skal være utført vanntett og tåle bruk av det utstyr som er montert der.
- Varer skal lagres minimum 10 cm over gulv.
- Bygning skal være tilstrekkelig oppvarmet for å unngå frostskade.

40.4 SIKRING MOT ALLE FORMER FOR TINGSKADE

40.4.1 BRUK OG VEDLIKEHOLD AV FORSIKREDE GJENSTANDER

Forsikrede gjenstander skal:

- Ikke brukes til andre formål eller utsettes for større belastninger enn angitt av leverandøren.
- Ikke utsettes for unormal bruk eller uforvarelig belastning.
- Installerer, brukes og vedlikeholdes i samsvar med leverandørs/producents veiledning.
- Betjenes og vedlikeholdes av kvalifisert personell.

40.4.2 SIKRING AV EDB UTSTYR, DATAREGISTRE OG PROGRAMMER

- Det skal daglig tas sikkerhetskopi av dataregistre og programmer. Kopien skal oppbevares i en annen bygning eller i låst dataskap. Skapet skal tilfredsstille krav til brannsikkerhet A120 i følge NT FIRE 017. Nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.
- EDB-utstyr må brukes og lagres på egnet sted i forhold til temperatur, luftfuktighet og gass- og støvinnhold i luften.

40.4.3 SIKRING AV INNHOLD I FRYSEDISK/-SKAP OG FRYSE-/KJØLEROM

- Kjøle- fryseenheten skal holdes i full driftssikker stand.
- Kjøle- fryseenhetens driftsinstruks, test prosedyrer, service- og vedlikeholdsprogram skal følges, og skal sammen med drifts- kontrolljournaler etc. være tilgjengelig som en del av internkontrollen.
- En overvåkingsenheten skal ved feil, strømbrudd og temperaturendring i kjøle- fryseenheten gi en lokal akustisk alarm, samt automatisk overføre alarmen til ansvarshavende eller annet aksjonsapparat med døgnbemannet godkjent vakttjeneste.
- Ved kunngjøring av varslet strømutkobling, streik eller lockout, eller andre hendelser som kan forårsake skade, må nødvendige skadeforebyggende tiltak iverksettes.

40.4.4 FORSKRIFTSMESSIG UTFØRELSE AV BYGNINGSARBEIDER OG REPARASJONER.

Reparasjoner, nyinstallasjoner og bygningsarbeid skal utføres etter gjeldene forskrifter.

Elektro-, VVS-arbeider og bygningsarbeider som berører bærende konstruksjoner skal utføres av autorisert håndverker. Det samme gjelder annet arbeid som i henhold til lov eller forskrift kreves utført av autorisert håndverker.

Utførelsen skal dokumenteres av autorisert håndverker ved nybygg, påbygg, bruksendring og ominnredning.

Følgende sikkerhetsforskrifter gjelder for ansvarsdekningene i punkt 19-32 ovenfor:

40.5 SIKRING MOT ANSVARSSKADE

40.5.1 SIKRING VED GRAVEARBEID

Graving skal bare utføres:

- Etter at nødvendige tillatelser fra offentlig myndighet er innhentet.
- Etter at alle former for kabler, ledninger og rør er blitt påvist av de respektive fagetater.
- Etter at avtalt besiktigelse er foretatt.

40.5.2 SIKRING VED SPRENGNING

Sprenging skal bare foretas:

- Av skytebas med tilfredsstillende sprengningssertifikat.
- I henhold til kapittel 10 i Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff av 26. juni 2002 nr. 922.

40.5.3 SIKRING VED VARME ARBEIDER

Dersom sikrede utfører varme arbeider, skal arbeidet utføres i samsvar med reglene i punkt 40.1.5 ovenfor.

40.5.4 SIKRING AV TANKER

Oppbevaringstanker som inneholder brannfarlig væske, gass eller stoff skal sikres mot brannfare og lekkasje i henhold til Forskrift av 8. Juni 2009 nr. 602.

40.5.5. GASSANLEGG

Dersom sikrede utfører arbeid på forsynings- eller fordelingsanlegg for energigasser som angitt i punkt 40.1.1 skal arbeidet utføres i samsvar med kravene i punkt 40.1.1. Det samme gjelder arbeid på gassforbrukende utstyr som angitt i punkt 40.1.1.

40.5.6 SIKRING AV AT UNDERENTREPRENØR HAR TEGNET EGEN ANSVARSFORSIKRING

Dersom sikrede benytter en underentreprenør for å utføre hele eller deler av en entreprise, skal sikrede påse at underentreprenøren fremlegger skriftlig dokumentasjon på at han har en løpende ansvarsforsikring som omfatter det oppdrag underentreprenøren skal utføre.

40.5.7 BRUK AV STANDARDKONTRAKT

Dersom sikrede påtar seg offshoreoppdrag, skal følgende kontrakter benyttes uten tillegg/endringer som medfører utvidelser av sikredes ansvar:

- NF 05 eller
- NTK 05 eller
- kontrakter med tilsvarende risiko- og ansvarsregulering.

Ved oppdrag for havbruksnæringen skal følgende kontrakter benyttes uten tillegg/endringer som medfører utvidelser av sikredes ansvar:

- Ved leveranser: NL 01
- Ved leveranser og montering: NLM 02
- Ved service og vedlikehold: NR 84/NU 84.

Følgende sikkerhetsforskrifter gjelder for underslagsdekningen i punkt 34 ovenfor:

40.6 SIKRING MOT UNDERSLAG, TYVERI M.V

40.6.1 FORSVARLIG BEDRIFTSLEDELSE

Sikrede skal påse at:

- Regnskapet føres i samsvar med god regnskapsskikk.
- Tilgang til og bruk av sikredes datasystem er underlagt forsvarlig kontroll.
- Kassebeholdning håndteres i samsvar med forsvarlige instruksjoner.

40.6.2 SIKRING VED PRØVEKJØRING AV MOTORVOGN

Ved utlån av motorvogn for prøvekjøring som tredjemann har gitt sikrede i oppdrag å selge, skal låntaker fremvise gyldig sertifikat. Det skal tas kopi av sertifikatet før motorvognen utleveres.

Følgende sikkerhetsforskrifter gjelder for Post i butikk dekningen i punkt 38:

40.7 VERDIPOST/KONTANTBEHOLDNING

Verdipost og kontanter skal:

- Oppbevares i FG-godkjent verdioppbevaringsenhet.
- Når pakker oppbevares i container, skal containeren lukkes og låses forsvarlig.
- Bygningen skal sikres mot tyveri iht. beskyttelsesklasse B 2.

41. GROV UAKTSOMHET

Har sikrede grovt uaktsomt fremkalt forsikringstilfellet, kan Frenedes ansvar settes ned eller falle bort, jf. Forsikringsavtaleloven § 4-9. (Gjelder ikke ved ansvarsforsikringene).

42. IDENTIFIKASJON

Frende foretar identifikasjon etter reglene i Forsikringsavtaleloven § 4-11. Sikrede kan tape sin rett til erstatning dersom forsikringstilfellet skyldes handlinger eller unnlatelser fra:

- Sikredes øverste ledelse.
- Ansvarshavende for det skadeforebyggende arbeid.
- Person i overordnet stilling som har ansvar for produksjon, vedlikehold, drift, HMS eller økonomi.
- Formann, bas eller andre som skal påse at arbeid utføres i samsvar med sikkerhetsforskriftene.
- Andre som med sikredes eller forsikringstakers samtykke er ansvarlig for forsikringsgjenstanden.

43. FRIST FOR Å MELDE KRAV

Ved alle skader må du kontakte Frende så snart som mulig, og senest innen ett år etter at du fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet, jf. FAL §§ 8-5 og 18-5. Dersom krav ikke er meldt innen fristen, bortfaller kravet.